

dr. Janine van Nes
radioloog, Radiotherapeutisch
Instituut Friesland

Anneke de Haan
afdeling Radiotherapie, Universitair
Medisch Centrum Groningen

dr. Roel Steenbakkers
afdeling Radiotherapie, Universitair
Medisch Centrum Groningen

Zwelling onder de voet

Een 66-jarige vrouw had sinds twee jaar vast-elastische zwellingen onder beide voeten. De zwellingen waren los van de huid en zaten vast aan de onderlaag. Vooral 's nachts veroorzaakten deze zwellingen klachten van kramp. Daarnaast waren ze pijnlijk bij het lopen. De huisarts stelde de diagnose morbus Ledderhose en verwees de vrouw naar de radiotherapeut-oncoloog. De ziekte van Ledderhose is gerelateerd aan de ziekte van Dupuytren en Peyronie;

dit zijn goedaardige aandoeningen. Bij de ziekte van Ledderhose ontstaan bindweefselverdichtingen (knobbels) vanuit de fascia plantaris. Deze knobbels groeien langzaam en kunnen pijnlijk worden. De etiologie van de knobbels is onbekend. Conservatieve behandelingen waaronder fysiotherapie en/of *shockwave*-behandeling zijn beperkt. Chirurgie kan veel morbiditeit geven en recidieven komen vaak voor. In vier retrospectieve studies is een toegevoegde waarde van radiotherapie als behandeling van morbus Ledderhose aangetoond.¹⁻⁴ In 2013 heeft het Zorginstituut Nederland (ZiN) echter het advies gegeven radiotherapie niet door de zorgverzekeraars te laten vergoeden, onder meer omdat er geen gerandomiseerde studies zijn uitgevoerd.⁵ Daarom is er een Nederlandse dubbelblinde, gerandomiseerde, multicenter-, fase-III-studie opgezet die de waarde van radiotherapie bij morbus Ledderhose gaat onderzoeken: de LedRad-studie.⁶ Bij deze studie zijn de volgende disciplines betrokken: radiotherapeuten, plastisch chirurgen, revalidatieartsen, podotherapeuten en patiënten (verenigingen/stichtingen). Voor de studie is een Doelmatigheids-Onderzoek-subsidie van ZonMw verkregen. De LedRad-studie is momenteel open in Groningen, Arnhem en Eindhoven. De studie zal ook opengaan in Amsterdam en Delft. In november 2018 waren 37 van de benodigde 80 mensen geïnccludeerd. Noch de patiënt noch de behandelend radiotherapeut zal weten in welke arm de patiënt zit (radiotherapie of sham-radiotherapie=placebo). Hopelijk maakt deze studie duidelijk of radiotherapie een plaats heeft in de behandeling van patiënten met de ziekte van Ledderhose. ■

contact

jghvannes@hotmail.com
cc: redactie@medischcontact.nl

Heeft u ook een interessante casus voor deze rubriek?

Stuur tekst (max. 300 woorden) en beeld naar redactie@medischcontact.nl.

Als uw casus wordt gepubliceerd, ontvangt u van ons het boek *Canon van de geneeskunde in Nederland*.

Wat ziet u?

Een 15-jarige jongen komt bij de dermatoloog met al jaren bestaande huidafwijkingen rond de ogen en op handen en voeten. Wat ziet u?

U kunt reageren op [medischcontact.nl/watzietu](mailto:redactie@medischcontact.nl).

Het antwoord vindt u volgende week in Medisch Contact.